

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र निष्णात (M.Lib I.Sc)

परीक्षा : जानेवारी - २०२३

सत्र - २

विषय : माहिती साधने, सेवा आणि पद्धती (ML-21-212)

दिनांक : १८/०१/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)
१. कॅलिबनेट कोठे आहे?
अ) मुंबई ब) कलकत्ता
क) कोचिन ड) केम्ब्रिज
  २. ----- -- ही एक विक्रेय वस्तू आहे.
अ) माहिती ब) प्रलेख
क) अहवाल ड) प्रबंध
  ३. फोर पीज (4P's) कोणत्या संकल्पनेशी संबंधित आहेत.
अ) मार्केटिंग ब) बिझनेस
क) मार्केटिंग मिक्स ड) यापैकी नाही
  ४. कोणत्या संस्थेने INFLIBNET ची स्थापना केली?
अ) युजीसी ब) सीएस आय आर
क) निसाट ड) इन्सडॉक
  ५. सीडी तंत्रज्ञानाला असेही म्हणतात -
अ) ऑप्टिकल डिस्क ब) हार्डडिस्क
क) रॅम ड) पेनड्राइव्ह
  ६. नॅशनल केमिकल लॅबोरेटरी कोठे आहे?
अ) दिल्ली ब) मुंबई
क) पुणे ड) बेंगलोर
  ७. ट्रेड रिपोर्ट मध्ये ----- विषयक माहिती दिली जाते.
अ) व्यापार ब) व्यवसाय
क) माहिती ड) यापैकी नाही
  ८. उपयोजक अभ्यासामध्ये ----- चे महत्व असते.
अ) ग्रंथपाल ब) लेखक
क) टीकाकार ड) उपयोजक
  ९. डेलनेटला निधी कोण पुरवते?
अ) निसाट ब) डेसिडॉक
क) युजीसी ड) इन्सडॉक
  १०. EBSCO हा
अ) डेटाबेस ब) ग्रंथ
क) जर्नल ड) यापैकी नाही

- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)
१. डेटाबेस म्हणजे काय? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
  २. भाषांतराचे प्रकार स्पष्ट करा.
  ३. माहिती विपणनाची तंत्रे सांगा.
- प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)
१. इनिस ची कार्ये आणि रचना आकृतीसह स्पष्ट करा.
  २. ग्रंथसूची वर सविस्तर माहिती लिहा.
  ३. प्रलेखन केंद्र आणि माहिती केंद्र यांच्यातील फरक सांगा.
- प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)
१. प्रलेख बटवडा
  २. उपयोजक अभ्यास
  ३. एग्रिस

English Translation

Information Sources, Service & Systems (ML21-212)

- Q. 1 Choose the correct option** (10)
1. CALIBNET library network is situated at?

a) Mumbai	b) Calcutta
c) Cochin	d) Cambridge
  2. ----- is a marketable commodity.

a) Information	b) Document
c) Report	d) Thesis
  3. Four Ps are related which concepts?

a) Marketing	b) Business
c) Marketing Mix	d) None of the above
  4. Which organization setup the INFLIBNET?

a) UGC	b) CSIR
c) NISSAT	d) INSDOC
  5. The CD technology is also called as :

a) Optical disc	b) Hard disk
c) RAM	d) Pen drive
  6. National Chemical Laboratory situated at?

a) Delhi	b) Mumbai
c) Pune	d) Bangalore
  7. Trade report provides information about _____.

a) Trade	b) Business
c) Information	d) None of the above
  8. ----- are important in User study.

a) Librarian	b) Author
c) Criticizer	d) Users
  9. Who is providing funds to DELNET?

a) NISSAT	b) DESIDOC
c) UGC	d) INSDOC
  10. EBSCO is

a) Database	b) Book
c) Journal	d) None of the above

Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)

1. What is mean by database? Explain its types.
2. Explain types of translation.
3. Explain information marketing techniques.

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)

1. Explain the structure and function with diagram of INIS.
2. Write detail information on Bibliography.
3. Explain difference between Documentation center & Information center.

Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)

1. Document Delivery
  2. User study
  3. AGRIS
-